

19.06.2024
KSL/168/03.00.02/2023

Etelä-Savon maakuntaliitto
kirjaamo@esavo.fi

Viite: Lausuntopyyntö 25.5.2024

LAUSUNTO ETELÄ-SAVON 4. VAIHEMAAKUNTAKAAVAN EHDOTUKSESTA

Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaava on edennyt ns. ehdotusvaiheen viranomaiskuulemiseen (MRA 13 §). Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaavassa tarkastellaan teollisen mittakaavan tuulivoimaa ja siihen liittyen sähkönsiirron tarpeita. Kaavan suunnittelualueena on koko Etelä-Savon maakunta. Ehdotusvaiheessa kaavan selvitysaineistoa on täydennetty kokonaisvaikutusten arvioinnilla, Natura-tarveharkinnalla sekä maisemavaikutusten täydennysselvityksellä.

Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaavassa seudullisesti merkittäväksi tuulivoimaloiden alueeksi on määritelty alueet, joille voidaan sijoittaa vähintään seitsemän (7) teollisen kokoluokan tuulivoimalaa. Määrittelyssä on huomioitu Etelä-Savon erityispiirteet, vesistöjen runsaus ja kattavasti koko maa-kunnan alueelle levittäytyvä vakituinen asutus ja loma-asutus, sekä nykyisten teollisen kokoluokan tuulivoimaloiden vaikutukset ympäristöönsä. Kaavaehdotuksessa osoitetaan seitsemän seudullisesti merkittävää tuulivoimaloiden aluetta.

Vaihemaakuntakaavaehdotuksessa tuulivoimatuotantoon soveltuvista alueista maakuntien yhteisen rajan tuntumaan sijoittuvat Häppälänmäki (tv 6.900, Kangasniemi), Makkola (tv 6.902, Kangasniemi) sekä Sarvikangas (tv 11.901, Pieksämäki). Häppälänmäen tv-alueesta noin 5 km säteellä Keski-Suomen puolella sijaitsee kaksi linnustollisesti tärkeitä suojeltua Natura-aluetta: Pieni-Kaihlanen (FI0900038) sekä Lapinjärvi-Teerikangas (FI0900103). Alueet kuuluvat myös maakunnallisesti tärkeisiin lintualueisiin (MAALI-hanke). Tuulivoimaloiden aluetta koskevan merkinnän (tv) suunnittelumääräyksessä todetaan, että *”alueen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota linnustoon siten, että ehkäistään haitalliset vaikutukset merkittäville pesimä-, ruokailu- ja muuttoalueille.”*

Ehdotusvaiheen kaavaratkaisun ylimaakunnallisia vaikutuksia on arvioitu ja kuvattu kaavaselostuksen luvussa 5.10. Häppälänmäen tv-alueen osalta todetaan, että lähin kyläalue Keski-Suomen puolella on 2–3 km:n päässä tuulivoimala-alueesta sijaitseva Kankaisten kylä Toivakassa. Koko maakuntaa koskevassa yleismääräyksessä veloitetaan huomioimaan suunnittelussa olevan tuulivoimahankkeen sekä muiden tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset mm. asutukseen ja loma-asutukseen.

Seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa, liikenteen päivitystarpeita sekä hyvinvoinnin aluerakennetta tarkasteleva Keski-Suomen maakuntakaava 2040 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 8.12.2023. Maakuntakaavassa 2040 osoitetaan kaikkiaan 19 seudullisesti merkittävää tuulivoimatuotantoon soveltuvaa aluetta. Näistä lähimmäksi maakuntien yhteistä rajaa, (reilun viiden kilometrin etäisyydelle rajasta) sijoittuu Joutsan Höystösensuon tv-alue. Maakuntakaava 2040 on määrätty tulemaan voimaan maakuntahallituksen päätöksellä 23.2.2024 ja voimaantulosta on kuulutettu 19.3.2024. Maakuntakaavasta on jätetty 13 valitusta Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, joten kaava ei ole lainvoimainen.

Maakuntien rajan tuntumassa on tärkeää, että alueiden jatkosuunnittelussa tunnistetaan eri maakuntien alueille sijoittuvien hankkeiden ylimaakunnalliset vaikutukset sekä yhteisvaikutukset.

Lausunnon on valmistellut Hanna Kunttu, hanna.kunttu@keskisuomi.fi, 040 591 5901.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.